

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษา คำนวณครั้งนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample)

(\bar{x}) แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ (F-test)

SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าประมาณของความแปรปรวน (Mean Square)

df แทน ระดับของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

P แทน ความน่าจะเป็น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามหลักการแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคาม เขต 1 ที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ต่างกัน ตามหลักการแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป และโดยรวม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามหลักการแนวทางการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน ใช้ค่าร้อยละและเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ช่วงชั้นที่ 1-2		ช่วงชั้นที่ 1-3		ช่วงชั้นที่ 3-4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการสถานศึกษา	231	67.50	68	19.90	43	12.60

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-3 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60

ตอนที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 รายละเอียด ดังตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 8

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้น

การบริหารงานในสถานศึกษา	ช่วงชั้นที่ 1-2		ช่วงชั้นที่ 1-3		ช่วงชั้นที่ 3-4			
	\bar{X}	SD	ระดับการ ดำเนินงาน	SD	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	SD	ระดับการ ดำเนินงาน
ด้านวิชาการ	3.41	0.42	ปาน กลาง	0.43	ปาน กลาง	3.53	0.31	มาก
ด้านงบประมาณ	3.37	0.47	ปาน กลาง	0.45	ปาน กลาง	3.51	0.28	มาก
ด้านบุคลากร	3.28	0.58	ปาน กลาง	0.54	ปาน กลาง	3.47	0.38	ปาน กลาง
ด้านบริหารทั่วไป	3.40	0.55	ปาน กลาง	0.53	ปาน กลาง	3.63	0.24	มาก
โดยรวม	3.37	0.47	ปาน กลาง	0.44	ปาน กลาง	3.54	0.24	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งสี่ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร

ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งสี่ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร

ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากสามด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ ส่วนด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านงานวิชาการ เป็นรายชื่อ จำนวนตามระดับช่วงชั้น

การบริหารงานวิชาการ	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1.การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.82	0.46	มาก	3.78	0.45	มาก	3.81	0.39	มาก
2.การเป็นวิทยากรสอนทักษะตามความชำนาญ	3.39	0.76	ปานกลาง	3.40	0.78	ปานกลาง	3.47	0.70	ปานกลาง
3.การเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	3.23	0.61	ปานกลาง	3.31	0.58	ปานกลาง	3.28	0.45	ปานกลาง
4.การเป็นผู้ช่วยครู เช่น ครูพิเศษช่วยสอน ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย ช่วยงานห้องสมุด ช่วยทำอุปกรณ์การเรียน ช่วยในการจัดกิจกรรม	3.17	0.90	ปานกลาง	3.19	0.95	ปานกลาง	3.23	1.07	ปานกลาง
5.การให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.61	0.67	ปานกลาง	3.63	0.73	มาก	3.63	0.62	มาก
6.การให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.24	0.61	ปานกลาง	3.32	0.58	ปานกลาง	3.37	0.49	ปานกลาง
7.การได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับโรงเรียน	3.42	0.69	ปานกลาง	3.51	0.68	มาก	3.56	0.67	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
8.การให้ความเห็นชอบอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา	3.63	0.48	มาก	3.60	0.52	มาก	3.58	0.50	มาก
9.การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนอยู่เสมอ	3.21	0.53	ปานกลาง	3.29	0.57	ปานกลาง	3.28	0.45	ปานกลาง
10.การกำกับในเรื่องการประเมินผลการเรียน	3.39	0.79	มาก	3.51	0.80	มาก	3.58	0.79	มาก
11.การกำกับในเรื่องการทำสื่อและสื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.52	0.65	มาก	3.56	0.63	มาก	3.65	0.48	มาก
12.การรับทราบและให้ข้อเสนอแนะการนิเทศสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.26	0.63	ปานกลาง	3.35	0.64	ปานกลาง	3.42	0.66	ปานกลาง
13.เข้าร่วมประชุมอภิปรายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	3.31	0.73	ปานกลาง	3.41	0.78	ปานกลาง	3.40	0.73	ปานกลาง
14.เข้าร่วมการประเมินหลักสูตรและจัดบริการต่างๆ	3.48	0.69	ปานกลาง	3.59	0.65	มาก	3.67	0.47	มาก
15.การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเหตุการณ์นักเรียน	3.42	0.68	ปานกลาง	3.56	0.68	มาก	3.58	0.66	มาก
16.การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและครูผู้สอน	3.72	0.81	มาก	3.76	0.81	มาก	4.02	0.64	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ช่วงชั้นที่ 1-2		ช่วงชั้นที่ 1-3		ช่วงชั้นที่ 3-4				
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
17.การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน เช่น การสอบตามใบที่ประชุม การ เยี่ยมชั้นเรียน	3.36	0.68	ปาน กลาง	3.43	0.65	ปาน กลาง	3.51	0.51	มาก
18.การศึกษาผลการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนชั้นปีที่ 3,6,9 ทั้งระดับ เขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ	3.61	0.61	มาก	3.60	0.65	มาก	3.74	0.49	มาก
19.การร่วมจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	3.19	0.57	ปาน กลาง	3.29	0.57	ปาน กลาง	3.30	0.46	ปาน กลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการ เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ชื่อ ระดับปานกลาง 12 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและครูผู้สอน และการให้ความเห็นชอบอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นผู้ช่วยครู เช่น ครูพิเศษช่วยสอน ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย ช่วยงานห้องสมุด ช่วยทำอุปกรณ์การเรียน ช่วยในการจัดกิจกรรม

ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ชื่อ ระดับปานกลาง 9 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและครูผู้สอน และการให้ความเห็นชอบอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นผู้ช่วยครู เช่น ครูพิเศษช่วยสอน ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย ช่วยงานห้องสมุด ช่วยทำอุปกรณ์การเรียน ช่วยในการจัดกิจกรรม

ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ชื่อ ระดับปานกลาง 8 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและครูผู้สอน การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการศึกษาผลการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนชั้นปีที่ 3,6,9 ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นผู้ช่วยครู เช่น ครูพิเศษช่วยสอน ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย ช่วยงานห้องสมุด ช่วยทำอุปกรณ์การเรียน ช่วยในการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านงบประมาณ เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น

การบริหารด้านงบประมาณ	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1.การจัดหางบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา	3.49	0.70	ปานกลาง	3.50	0.68	ปานกลาง	3.63	0.58	มาก
2.การให้ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดงบประมาณ	3.67	0.57	มาก	3.71	0.55	มาก	3.86	0.35	มาก
3.การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดงบประมาณ	3.29	0.57	ปานกลาง	3.38	0.57	ปานกลาง	3.42	0.50	ปานกลาง
4.การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา	3.26	0.48	ปานกลาง	3.29	0.49	ปานกลาง	3.37	0.49	ปานกลาง
5.การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา	3.60	0.53	มาก	3.62	0.55	มาก	3.67	0.47	มาก
6.การให้ข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ตามที่กฎหมายกำหนดไว้	3.23	0.58	ปานกลาง	3.32	0.56	ปานกลาง	3.35	0.48	ปานกลาง
7.การให้ข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ตามที่กฎหมายกำหนดไว้	3.14	0.64	ปานกลาง	3.28	0.62	ปานกลาง	3.26	0.44	ปานกลาง
8.การให้ข้อเสนอแนะในการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของโรงเรียน	3.60	0.70	มาก	3.68	0.63	มาก	3.70	0.46	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
การบริหารด้านงบประมาณ									
9.การให้ข้อเสนอแนะในการจัดการรายได้จากทรัพย์สินของโรงเรียน	3.19	0.67	ปานกลาง	3.28	0.64	ปานกลาง	3.33	0.47	ปานกลาง
10.ได้ช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์ วัสดุ และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา	3.05	0.74	ปานกลาง	3.21	0.70	ปานกลาง	3.22	0.44	ปานกลาง
11.การให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษาในการบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สิน	3.64	0.81	มาก	3.75	0.74	มาก	3.86	0.56	มาก
โดยรวมด้านงบประมาณ	3.37	0.47	ปานกลาง	3.45	0.45	ปานกลาง	3.91	0.23	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้านงบประมาณ เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ชื่อ ระดับปานกลาง 7 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ การให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา ในการบำรุงดูแล รักษาทรัพย์สิน และการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้ช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์ วัสดุ และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา

ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ชื่อ ระดับปานกลาง 7 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษาในการบำรุงดูแลรักษาทรัพย์สิน การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ และการให้ความเห็นในการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของโรงเรียน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้ช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์ วัสดุ และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา

ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ชื่อ ระดับปานกลาง 5 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ การให้ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษาในการบำรุงดูแล รักษาทรัพย์สิน และการให้ความเห็นในการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของโรงเรียน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้ช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์ วัสดุ และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านบุคลากร เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น

การบริหารงานด้านบุคลากร	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1.การร่วมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาวิชาชีพ	3.48	0.83	ปานกลาง	3.57	0.70	มาก	3.70	0.46	มาก
2.การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน	3.38	0.91	ปานกลาง	3.46	0.90	ปานกลาง	3.67	0.71	มาก
3.การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	3.22	0.77	ปานกลาง	3.37	0.71	ปานกลาง	3.49	0.51	ปานกลาง
4.ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารในการแต่งตั้งครูให้ปฏิบัติหน้าที่	3.10	0.66	ปานกลาง	3.22	0.62	ปานกลาง	3.23	0.43	ปานกลาง
5.การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของบุคลากร	3.61	0.70	มาก	3.66	0.70	มาก	3.74	0.54	มาก
6.การมีส่วนร่วมเสนอความต้องการ จำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครู เสนอ อ.ก.ค.ส.เขตพื้นที่การศึกษา	3.02	0.77	ปานกลาง	3.13	0.73	ปานกลาง	3.23	0.61	ปานกลาง
7.มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการสรรหาบุคลากร	3.04	0.66	ปานกลาง	3.12	0.64	ปานกลาง	3.19	0.59	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
การบริหารงานด้านบุคลากร									
8. ให้ข้อเสนอแนะผู้บริหารเมื่อเห็นคุณกระทำผิดวินัย	3.42	0.80	ปานกลาง	3.46	0.78	ปานกลาง	3.56	0.67	มาก
โดยรวมด้านบุคลากร	3.28	0.58	ปานกลาง	3.37	0.54	ปานกลาง	3.47	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
ด้านบุคลากร เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ชื่อ ระดับปานกลาง 7 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
สามอันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของบุคลากร การร่วมพัฒนาบุคลากร
ของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาวิชาชีพ และให้ข้อเสนอแนะผู้บริหารเมื่อเห็นครุกระทำผิด
วินัย ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมเสนอความต้องการ จำนวนและอัตรา
ตำแหน่งของข้าราชการครู เสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ชื่อ ระดับปานกลาง 6 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
สามอันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของบุคลากร การร่วมพัฒนาบุคลากร
ของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาวิชาชีพ และการให้ความเห็นในการจัดหารายได้จาก
ทรัพย์สินของโรงเรียน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้ข้อเสนอแนะผู้บริหารเมื่อเห็นครุ
กระทำผิดวินัย

ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ชื่อ ระดับปานกลาง 4 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
สามอันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของบุคลากร การร่วมพัฒนาบุคลากร
ของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาวิชาชีพ และการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการ
ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการสรรหา
บุคลากร

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป เป็นรายชื่อ จำนวนตามระดับช่วงชั้น

ด้านบริหารทั่วไป	ช่วงชั้นที่ 1-2		ช่วงชั้นที่ 1-3		ช่วงชั้นที่ 3-4	
	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ
1.การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา	3.70	มาก	3.75	มาก	3.93	มาก
2.ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา	3.81	มาก	3.93	มาก	4.09	มาก
3.ร่วมกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนผู้ปกครองและชุมชน	3.23	ปานกลาง	3.32	ปานกลาง	3.51	มาก
4.ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	3.27	ปานกลาง	3.38	ปานกลาง	3.42	ปานกลาง
5.ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา	3.57	มาก	3.62	มาก	3.77	มาก
6.ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา	3.22	ปานกลาง	3.35	ปานกลาง	3.53	มาก
7.มีส่วนร่วมในการทบทวนคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.17	ปานกลาง	3.25	ปานกลาง	3.44	ปานกลาง
8.การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานและเกียรติประวัติของบุคลากร นักเรียน และสถานศึกษา	3.55	มาก	3.62	มาก	3.72	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านบริหารทั่วไป	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
9.การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโครงการ/แผนการต่างๆของสถานศึกษา	3.19	0.67	ปานกลาง	3.28	0.69	ปานกลาง	3.33	0.47	ปานกลาง
10.ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.18	0.77	ปานกลาง	3.29	0.75	ปานกลาง	3.47	0.50	ปานกลาง
11.ให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.42	0.85	ปานกลาง	3.51	0.78	มาก	3.72	0.45	มาก
12.รับทราบ ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.23	0.70	ปานกลาง	3.29	0.69	ปานกลาง	3.42	0.50	ปานกลาง
13.รับทราบ ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนากิจการของสถานศึกษา	3.28	0.66	ปานกลาง	3.35	0.69	ปานกลาง	3.44	0.50	ปานกลาง
14.ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชน และท้องถิ่น	3.75	0.78	มาก	3.84	0.75	มาก	4.05	0.38	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านบริหารทั่วไป	ช่วงชั้นที่ 1-2			ช่วงชั้นที่ 1-3			ช่วงชั้นที่ 3-4		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
15. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.42	0.94	ปานกลาง	3.59	0.88	มาก	3.74	0.62	มาก
โดยรวมด้านบริหารทั่วไป	3.40	0.55	ปานกลาง	3.49	0.53	ปานกลาง	3.63	0.24	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 8 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้านบริหารทั่วไป เป็นรายชื่อ จำแนกตามระดับช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ชื่อ ระดับปานกลาง 10 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ให้ความเห็นข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น และการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการทบทวนคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ชื่อ ระดับปานกลาง 9 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ให้ความเห็นข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น และการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการทบทวนคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ชื่อ ระดับปานกลาง 6 ชื่อ ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ให้ความเห็นข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น และการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโครงการ/แผนการต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่ต่างกัน ตามหลักการแนวความคิดการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามระดับช่วงชั้น

การเปรียบเทียบ		SS	df	MS	F	Sig.
ด้านวิชาการ	ภายในกลุ่ม	0.54	2	0.27	1.59	0.20
	ระหว่างกลุ่ม	58.04	339	0.17		
	รวม	58.58	341			
ด้านงบประมาณ	ภายในกลุ่ม	0.89	2	0.44	2.17	0.11
	ระหว่างกลุ่ม	69.30	339	0.20		
	รวม	70.20	341			
ด้านบุคลากร	ภายในกลุ่ม	1.55	2	0.77	2.48	0.08
	ระหว่างกลุ่ม	106.13	339	0.31		
	รวม	107.68	341			
ด้านบริหารทั่วไป	ภายในกลุ่ม	2.23	2	1.11	4.07	0.18
	ระหว่างกลุ่ม	92.74	339	0.27		
	รวม	94.97	341			
โดยรวมทุกด้าน	ภายในกลุ่ม	1.22	2	0.60	3.05	0.14
	ระหว่างกลุ่ม	67.38	339	0.19		
	รวม	68.60	341			

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตาม

ระดับช่วงชั้น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านบริหารทั่วไป และโดยรวม
ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวม

แหล่งข้อมูลการแปรผัน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.21	2	0.60	3.05
ภายในกลุ่ม	67.38	339	0.19	
รวม	68.60	341		

จากตารางที่ 10 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้น
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

แหล่งข้อมูลการแปรผัน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.54	2	0.27	1.59
ภายในกลุ่ม	58.04	339	0.17	
รวม	58.58	341		

จากตารางที่ 11 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้น
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

แหล่งข้อมูลการแปรผัน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.89	2	0.44	2.17
ภายในกลุ่ม	69.30	339	0.20	
รวม	70.19	341		

จากตารางที่ 12 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้น
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ
มหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคลากร

แหล่งข้อมูลการแปรผัน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.55	2	0.77	2.48
ภายในกลุ่ม	106.13	339	0.31	
รวม	107.68	341		

จากตารางที่ 13 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้น
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ
มหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคลากร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป

แหล่งข้อมูลการแปรผัน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.23	2	1.11	4.07
ภายในกลุ่ม	92.74	339	0.27	
รวม	94.97	341		

จากตารางที่ 14 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนระดับช่วงชั้น
ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการประมวลข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มี
ระดับช่วงชั้นต่างกัน ดังตารางที่ 15

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีระดับ
ช่วงชั้นต่างกัน

ที่	ข้อเสนอแนะในการบริหาร	ความถี่
1.	ควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	47
2.	ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจนและมากยิ่งขึ้น	35
3.	ควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์โรงเรียนนำบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา	32
4.	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างหลากหลาย	21
5.	ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของนักเรียน	20
6.	ควรคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการศึกษาและสามารถทุ่มเทเวลาให้กับส่วนรวมได้ เพื่อเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	18
7.	ผู้บริหารควรเน้นการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน	15

จากตารางที่ 15 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีระดับช่วงชั้นต่างกัน ดังนี้ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจนและมากขึ้น ควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์โรงเรียนนำบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนอย่างหลากหลาย ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของนักเรียน ควรคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการศึกษาและสามารถทุ่มเทเวลาให้กับส่วนรวมได้ เพื่อเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารควรเน้นการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน